

Λίγα λόγια για τα παιδιά

Πώς προσαρμόζονται τα παιδιά σε όλη αυτή την κατάσταση;

Είναι αστείο. Οι γυναίκες μπορούν να πιλοτάρουν αεροπλάνα, να ηγούνται κυβερνήσεων, να κυριαρχούν στον κόσμο των επιχειρήσεων, να δημιουργούν ταινίες, να σχεδιάζουν εκπληκτικά κτίρια, να ηγούνται σε διαστημικές αποστολές, να κολυμπούν μαζί με καρχαρίες, εάν χρειαστεί. Παρ' όλα αυτά, το πιο δύσκολο πράγμα για τόσο πολλές γυναίκες είναι να αφήσουν το σπίτι, το νηπιαγωγείο, την νταντά, τους παππούδες ή τον σύντροφό τους και να έχουν το κλάμα του μωρού τους στα αυτιά τους. «Μαμάαααα, μην φεύγεις!».

Νομίζει κανείς ότι η εργασία έχει επινοηθεί για να τα βασανίζει.

Η σκηνή είναι γνώριμη. Το μικρό σας με κατακόκκινο πρόσωπο γεμάτο ένταση κρατάει σφιχτά την αυλόπορτα του νηπιαγωγείου τσιρίζοντας και πρόκειται να το εγκαταλείψετε για πάντα, ενώ, εσείς, η μητέρα, σε πλήρη αναστάτωση, απομακρύνεστε από το νηπιαγωγείο με δάκρυα στα μάτια. Θα έπρεπε να είστε από μπετόν για να μην επηρεαστείτε, να μην αμφισβητήσετε τη δέσμευσή σας στην εργασία και να μην αναρωτηθείτε για το πόσο έξυπνες είναι οι επιλογές σας. Δεν έχετε μόνο το ικετευτικό βλέμμα του παιδιού σας (και τις φωνές του που τρυπάνε το τύμπανο) αλλά και τις πρόσφατες έρευνες των ειδικών σε θέματα ανάπτυξης που υποστηρίζουν τα εξής: «Τα παιδιά αναπτύσσονται καλύτερα όταν μεγαλώνουν με τη μαμά τους», «Οι παιδικοί σταθμοί είναι ψυχροί και τρομακτικοί χώροι - ένας εφιάλτης της μοναξιάς».

Ας βάλουμε, όμως, μερικά πράγματα στη σωστή τους διάσταση.

Πρώτον, και το παραμικρό δράμα που θα δημιουργηθεί στην ημέρα

του μικρού σας, μπορεί να καταστρέψει τη δική σας, αλλά εννέα στις δέκα φορές το παιδάκι σας θα ξεχαστεί αμέσως παίζοντας με την πλαστελίνη του και το περιστατικό θα σβηστεί πλήρως από τη μνήμη του, προτού οι φωνές του σταματήσουν να ηχούν στα δικά σας αφτιά.

Δεύτερον, το θέμα δεν είναι ότι αρχίζετε να εργάζεστε αλλά ότι φεύγετε από το σπίτι. Όταν το παιδί σας έχει συνηθίσει να είστε εκεί 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, δεν μπορεί να διαπραγματευτεί τη νέα κατάσταση. Η αντίδρασή του θα είναι ίδια είτε πηγαίνετε στην εργασία σας, είτε στο σούπερ-μάρκετ είτε όταν κλείνετε την πόρτα του μπάνιου για κάτι πολύ προσωπικό σας. Μην μπερδέψετε το αναπτυξιακό στάδιο του μωρού σας με μια κοινωνική αντιπαράθεση για τα σωστά και τα λάθη που συμβαίνουν στις οικογένειες όπου εργάζονται και οι δύο γονείς.

Τρίτον, είτε βρίσκεστε στο σπίτι όλη την ώρα, είτε εργάζεστε δέκα ώρες την εβδομάδα είτε 50, το παιδί σας θα θέλει να είστε εκεί περισσότερο χρόνο από όσο είστε πραγματικά. Είναι λογικό ένα παιδί να θεωρεί ότι είναι το κέντρο του σύμπαντος. Η συνειδητοποίηση ότι δεν είναι, αποτελεί μέρος της διαδικασίας ωρίμανσης.

Και, τέλος, βάλτε τις απόψεις των ειδικών στη σωστή τους διάσταση. Υπάρχει μόνο ένας ειδικός όσον αφορά εσάς, το παιδί σας και τις επιλογές σας και ο ειδικός αυτός είστε εσείς η ίδια. Για ποιο λόγο, ενώ δυσκολευόμαστε τόσο να δεχτούμε τις συμβουλές της μητέρας μας, επηρεαζόμαστε τόσο πολύ από αυτά που μας λένε άντρες και γυναίκες που δεν μας έχουν συναντήσει ποτέ και που δεν ξέρουν ούτε καν το όνομα του παιδιού μας, απλώς και μόνο επειδή μας τα λένε μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Να θυμάστε, οι κακές ειδήσεις που λένε περισσότερο από τις καλές και τα βιβλία που μας λένε τι κάνουμε λάθος είναι πάντοτε περισσότερα σε σχέση με αυτά που μας συγχαίρουν για πράγματα που κάνουμε σωστά. Αυτό συμβαίνει, κυρίως, όταν το θέμα είναι η ανατροφή των παιδιών και το κοινό αποτελείται από αγχωμένους και γεμάτους ενοχές γονείς που θέλουν να κάνουν το καλύτερο που μπορούν, αλλά ανακαλύπτουν καθημερινά πόσο δύσκολο μπορεί να είναι αυτό.

Τι κάνετε λοιπόν; Αρχίζετε πάλι να εργάζεστε το συντομότερο δυνατό, ώστε να μην προλάβει το παιδί σας να δεθεί μαζί σας; Αυτό θα έκανε πιο εύκολο τον αποχωρισμό! Ή μήπως θα σταματήσετε να εργάζεστε παρόλο που το θέλετε τόσο εσείς όσο και ο τραπεζικός σας λογαριασμός έως ότου το παιδί σας μεγαλώσει αρκετά για να τα βγάζει πέρα και χωρίς

εσάς (ας πούμε όταν γίνει 40) και τότε θα επιστρέψετε στην καριέρα σας χωρίς καμία τύψη;

Είναι καιρός η συζήτηση να προχωρήσει από το ερώτημα εάν οι γυναίκες θα πρέπει ή όχι να εργάζονται και πόσο βλάπτει ή όχι αυτό τα παιδιά τους. Εάν η παιδική μέριμνα που διατίθεται στους εργαζόμενους γονείς δεν είναι κατάλληλη, δεν θα πρέπει να μεριμνήσουμε για να αλλάξει αυτό; Δεν πρόκειται να κάνουμε τις γυναίκες να σταματήσουν να εργάζονται. Οι γυναίκες εργάζονταν ανέκαθεν, είτε κουβαλούσαν μαζί τους τα παιδιά τους στα χωράφια είτε τα άφηναν στις μητέρες τους για να πάνε στα εργοστάσια.

Η συζήτηση για το εάν οι γυναίκες θα έπρεπε να εργάζονται ή όχι ανήκει πια στο παρελθόν. Επίσης, θα πρέπει να αφήσουμε πίσω μας τη συζήτηση για το εάν οι μητέρες είναι εκείνες που απογοητεύουν τα παιδιά τους όταν εργάζονται και οι δύο γονείς. Τα παιδιά που οι μητέρες τους εργάζονται δεν σημαίνει ότι αυτομάτως στερούνται τη γονική στοργή. Τα παιδιά έχουν και πατέρες και στις ημέρες μας οι πατέρες ολοένα και περισσότερο συμμετέχουν στην ανατροφή και στο μέγλωμα των παιδιών τους ενώ στις περιπτώσεις που δεν το κάνουν, θα πρέπει να αναθεωρήσουν τη στάση τους. Η δυνατότητα ευέλικτης εργασίας και για τους δύο γονείς και η σύγχρονη τάση των πατέρων να μένουν στο σπίτι και να ασχολούνται με την ανατροφή των παιδιών τους θα πρέπει να στηρίζουν και να ενθαρρύνουν τους πατέρες και να μεταθέτουν το επίκεντρο της συζήτησης από το εάν οι μητέρες κάνουν ή όχι το σωστό.

Ήθελα να ήξερα ποιος ειδήμων επηρέασε την τετράχρονη κόρη μου, ώστε οι απόψεις της για τους εργαζόμενους γονείς να είναι τόσο ξεκάθαρες:

Ο μπαμπάς δουλεύει γιατί έτσι πρέπει, για να βγάλει χρήματα και να αγοράσουμε σπίτι και πολλά άλλα πράγματα. Η μαμά δουλεύει μόνο επειδή το θέλει.